

(γράφει ο Μάρος Α. Μπίκας)

Α'. Το μονοπάτι του Σταυρού, η Σπηλιά του Αγίου Αρσενίου και το μοναστήρι του Αγίου Προδρόμου (της Βέλλιανης)

Το μονοπάτι του Σταυρού

Το μονοπάτι του Σταυρού, όπως ονομάζεται από το 1779, ήταν ο κύριος δρόμος¹ που ένωνε την Παραμυθιά με τα Σκάπετα (Σουλιωτοχώρια). Αρχίζει από τον Πλάτανο της Παραμυθιάς, ανέβαινε στο σημερινό Ιστορικό Αρχείο, στις Σινιάτες, Κατασκηνώσεις, Πάνω Καριώτι, Γαλατσίδα, Αλωνάκι, Σταυρός (Αυχένας του Κορύλα) και στη συνέχεια, αφού κατέβαινε στη Φροσύνη (παλιά Κορύστιανη), κατέληγε στα υπόλοιπα χωριά του Σουλίου.

Από δω πέρασε **το Μάη² του 1779** κι ο **Άγιος Κοσμάς, ο Αιτωλός**, για να επισκεφτεί τα Σουλιωτοχώρια. Κι όταν έφθασε στον αυχένα του βουνού, εντυπωσιάστηκε τόσο πολύ, ώστε έριξε τα μάτια του στον ουρανό κι έκανε το σταυρό του. Από τότε το μέρος αυτό ονομάστηκε **Σταυρός³**. Από το Σταυρό η θέα είναι απεριόριστη. Δυτικά απεικονίζεται μπροστά στον επισκέπτη σαν μια μεγάλη ζωγραφιά όλος ο κάμπος της Παραμυθιάς με τα χωριά Βέλλιανη, Καριώτι, Ξηρόλοφο, Κυρά Παναγιά, Ραχούλι, Σεβαστό, Παγκράτι, Σέλλιανη, Νιαχώρι και Μπουρδέγκα. Και ανατολικά η οροσειρά των βουνών του Σουλίου με το χωριό Φροσύνη.

¹ . Εκτός από το μονοπάτι του Σταυρού, οι Σκαπετινοί για να μεταβούν στην Παραμυθιά, χρησιμοποιούσαν και τη διάβαση στη θέση **Βέλλια**, σέλωμα του Κορύλα, πάνω από το χωριό Αγορά. (λεπτομέρειες σε άλλη ειδική συνέχεια)

² . **Σπύρου Μουσελίμη** : « Ιστορικοί περίπατοι ανά τη Θεσπρωτία », Θεσσαλονίκη 1976, σελ. 37.

³ . Στη θέση Σταυρό, σύμφωνα με διασταυρωμένες πληροφορίες, υπήρχε παλιό **πέτρινο εικόνισμα**, το οποίο με το πέρασμα του χρόνου και τις άσχημες καιρικές συνθήκες σήμερα δεν υπάρχει.

Για εκατοντάδες χρόνια οι **Σκαπετινοί** ανεβοκατέβαιναν το ελικοειδές μονοπάτι του Σταυρού για αγοροπωλησίες στην Παραμυθιά⁴. Μετέφεραν σ' αυτήν προς πώληση με τα ζώα δασικά και κτηνοτροφικά προϊόντα και αγόραζαν ό,τι είχε ανάγκη το σπίτι. Οι **Σκαπετινές**, ζαλικωμένες και αγκομαχώντας έφερναν προς πώληση κυρίως καυσόξυλα στην πρωτεύουσα της Επαρχίας Σουλίου. Και επέστρεφαν πάλι φορτωμένες με ψώνια, διανύοντας την πολύωρο διαδρομή (οκτάωρη πήγαινε - έλα, σύμφωνα με γραπτές πληροφορίες).

Το μονοπάτι του Σταυρού συντηρούσαν με προσωπική εργασία οι κάτοικοι των Σουλιωτοχωριών. Τις εργασίες επιδιόρθωσής του πραγματοποιούσαν κυρίως την άνοιξη ή μετά από κάθε δυνατή νεροποντή.

(2) Το πιο επικίνδυνο τμήμα του μονοπατιού του Σταυρού ονομάζεται « **Στενό** ». Ο χαρακτήρας του έκοψε στα δύο την απότομη πλαγιά του Κορύλα, σχηματίζοντας με αυτό τον τρόπο την εικονιζόμενη « **Σκάλα** ». Διερχόμενος από εδώ ο αναβάτης συναντά σε απόσταση 200 μέτρων το Σταυρό. Την εντυπωσιακή αυτή φωτογραφία μου την έστειλε ο φωτογράφος της Παραμυθιάς κ. Κωνσταντίνος Ζιάγκος. Ο Κ.Ζ. συμμετέχει ενεργά με φωτογραφίες στην έκδοση **Λευκόματος** του Δήμου Σουλίου.

⁴. Η Παραμυθιά ήταν το μοναδικό εμπορικό και πνευματικό κέντρο δυτικά των Ιωαννίνων όχι μόνο πριν την απελευθέρωση της Ηπείρου 1913, αλλά και για πολλές δεκαετίες μετά από αυτήν.

Το μονοπάτι του Σταυρού στα χρόνια της Κατοχής (1941-1945)

Η ιστορική σημασία του μονοπατιού του Σταυρού στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής υπήρξε σημαντικότερη. Υπήρξε σημαντικότερη διότι αφενός μεν εμπόδισε το πέρασμα των κατοχικών δυνάμεων προς τα Σουλιωτοχώρια, αφετέρου δε έσωσε από ασιτία τον άμαχο πληθυσμό, που, μετά την Καταστροφή του Φαναριού, τον Αύγουστο 1943, για να αποφύγει τη λαίλαπα των Γερμανών, εγκατέλειψε όπως όπως τις εστίες του και βρήκε καταφύγιο κυρίως στη Φροσύνη. Λέγεται ότι την εποχή αυτή είχαν στοιβαχτεί στο χωριό αυτό περί τα πέντε χιλιάδες άτομα. Κι όλα υδρεύονταν από μια βρυσούλα.

Ταυτόχρονα ευρύτατα χρησιμοποιήθηκε το μονοπάτι του Σταυρού και καθόλη την Κατοχή, τόσο από τους Έλληνες αντάρτες όλων των αντιστασιακών οργανώσεων, όσο και από τις τρεις κατοχικές δυνάμεις. Οι μεν αντάρτες μέσω αυτού μετέφεραν, όχι μόνο πυρομαχικά στις ομάδες τους, αλλά και τρόφιμα στον άμαχο πληθυσμό (γυναικόπαιδα, γριές και γέρους). Οι δε κατοχικές⁵ δυνάμεις πολλές φορές ανέβαζαν στον Κορύλα αποσπάσματα για να καταστείλουν την αντίδραση των Ελλήνων ανταρτών. Γνωστές κατά την εποχή αυτή είναι οι μάχες που έλαβαν χώρα πλησίον του μονοπατιού του Σταυρού : α. **Του Ζόρκου** (10.04.1942) κατά την οποία ο **Σπύρος Τσίτσος** καταδιωκόμενος από Ιταλικό απόσπασμα, σκότωσε στα Σεϊτόγια (πάνω από τη Γαλατσίδα) λοχία του. β. **Της Στέρας**⁶ (12.09.1943) όπου οι Γερμανοί στρατιώτες

⁵ . Το 1942 οι Ιταλικές κατοχικές δυνάμεις είχαν τοποθετήσει στο Σταυρό φρουρά, η οποία ήλεγχε τους περαστικούς από και προς τα Σκάπετα. Η φρουρά αυτή παράμεινε εδώ μόνο για μικρό χρονικό διάστημα, καθότι δεν μπόρεσε να αντέξει στις επιθέσεις των Ελλήνων ανταρτών.

⁶ . Η **Στέρα** είναι η δεύτερη πηγή επί του Κορύλα μετά την πηγή του Αγίου Αρσενίου. Ανεβαίνοντας για το Σταυρό, μετά το Αλωνάκι, δεξιά, υπήρχε παλιά μονοπατάκι, το οποίο μετά από 500 περίπου μέτρα έφθανε στη Στέρα. Η Στέρα, μεγέθους μεγάλης κατσαρόλας, σκαλισμένη επί μεγάλου βράχου συγκέντρωνε το δροσερό νερό που πήγαζε από τη σχισμή του βράχου αυτού. Το νερό της ξεδίψαγε τους πεζοπόρους, κυρίως τους Σκαπετινούς.

Στη Στέρα το Καλοκαίρι του 1928, βραδινή ώρα, ήπιε νερό και ο απαχθείς από το Νικόλα Κιάμο και Τσίλη Μάστορα, Αγάκος Πρόνιος, προύχοντας της Παραμυθιάς. Και, προτού συνεχίσουν την πορεία τους, χωρίς να γίνει αντιληπτός από τους απαγωγείς του, άφησε εκεί το χρυσό καλάκι του ωρολογιού του, πάνω στο οποίο είχε γραμμένο το όνομά του. Το πρωί της άλλης μέρας Σκαπετινές ζαλικωμένες με καυσόξυλα, σταμάτησαν για να

ηττηθέντες από την ομάδα του **Νικόλα Παπαφώτη** στην ομώνυμη τοποθεσία συνέλαβαν κατά την επιστροφή τους έξι (6) Βέλλιανίτες, από τους οποίους τους τέσσερις (4) μετέφεραν ως αιχμάλωτους πολέμου στο στρατιωτικό στρατόπεδο συγκεντρώσεως **Stalag VII A** της βουαρικής πόλης **Moosburg**. Και γ) της **Βέλλιανης** (07.11.1943). Στη μάχη αυτή φονεύθηκαν : α) από τους μάχιμους ο **Ιωάννης Κούρτης του Σπυρίδωνα** και τραυματίστηκε θανάσιμα ο **Σπυρίδων Τσίτσος του Ευαγγέλου**. Ο Σπ.Τσίτσος, αφού μέσω του μονοπατιού του Σταυρού μεταφέρθηκε με άλογο στην Κορίστιανη, απεβίωσε εκεί μετά από δύο ημέρες. β) Από τους άμαχους : 1) **Σιμόπουλος Κων/νος** (Προδρόμι). 2) **Παπαδοπούλου Μαρία** (Προδρόμι). 3) **Σταύρος Σταύρου** (Σταυρο Ναστάστης) (Καριώτι). Ο Σταύρος Ναστάσης φονεύθηκε στο Πάνω Καριώτι (τοποθεσία Λάσπη) από το τους Γερμανούς στρατιώτες που ανήρχοντο το μονοπάτι του Σταυρού για να πλαγιοβολήσουν το Κάστρο της Βέλλιανης (αρχαία Ελέα) (βλέπ. α. *Νικόλαου Ζιάγκου : « Αγγλικός Ιμπε-ριαλισμός και Εθνική Αντίσταση 1940-1941»*, Αθήνα 1980, τόμος Γ', , σελ. 311 κ. 312. Και β. *Μάριου Μπίκα : « Η Βέλλιανη και η αρχαία Ελέα »*, Θεσσαλονίκη 1997, σελ. 137 έως κ. 187)

Πότε πρωτολειτούργησε το μονοπάτι του Σταυρού, είναι άγνωστο. Γνωστό όμως είναι ότι από το 1961, που έγινε η διάνοιξη του δρόμου Γλυκή – Τσαγγάρι, η χρησιμοποίησή του από τους Σκαπετινούς άρχισε σιγά σιγά να ελαττώνεται. Στα επόμενα χρόνια σταμάτησε για πάντα, επειδή το ΚΤΕΛ Θεσπρωτίας εγκαινίασε την καινούρια γραμμή Παραμυθιά – Γλυκή - Τσαγγάρι. Το πρώτο μικρό λεωφορείο της γραμμής αυτής ήταν του **Παναγιώτη Τόκα**. Και το 1983 ο δρόμος Γκυκή - Τσαγγάρι ασφαλτοστρώθηκε .

- **Ελευθέριου Διαμάντη**⁷ : « Σκάπετα Σουλίου », Αθήνα 2001, σελ. 28 :

πιουν νερό. Κατά το μικρό διάλειμμα βρήκαν το χρυσό καπάκι, το οποίο στη συνέχεια κατάληξε στην Αστυνομία της Παραμυθιάς... .

Σε μικρή απόσταση από τη Στέρα το μονοπατάκι από το Αλωνάκι συναντούσε το μονοπάτι του Σταυρού.

Η Στέρα, σύμφωνα με τη μαρτυρία του Καριωτίτη Βασίλη Γκάτζια, κατασκευάστηκε από το Βελλιανίτη Βασίλη Γκάτζια, τον πατέρα της Λένης, συζύγου του Βαγγέλη Τσίτσου.

⁷. **Ο Ελευθέριος Διαμάντης (1935 - 2014)** γεννήθηκε στον Αυλότοπο του Σουλίου. Αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Παραμυθιάς, από τη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία των Αθηνών και από την Πάντειο Σχολή. Κατόπιν διαγωνισμού προσελήφθη στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, μετεκπαιδευθείς στη συνέχεια στο Θεσμό Δικαστηρίων Ανηλίκων.

« ... Το Παραβούνι και ο Κορούλλας, ο « Γολγοθάς » στην οκτάωρη πορεία τους (τους Σκαπετινούς) για την πρωτεύουσα της επαρχίας τους, Παραμυθιά, μέχρι τον Ιούνιο του 1961, που η πλατφόρμα του τρακτέρ πήρε τη θέση των υποζυγίων τους για τη μεταφορά φορτίων και ανθρώπων. Την άνοιξη του έτους 1963 άρχισε η υποτυπώδης συγκοινωνία με το πρώτο ορεινό λεωφορείακι του **Παναγιώτη Τόκα**, από τη Σαμονίδα (ή Σαμονίβα) και κατόπι με τους **Αλέξη Ντρίτσο** από την Φροσύνη και **Νίκο Μπολότση** από το Τσαγγάρι που κράτησε μέχρι το 1983, που ασφαλτοστρώθηκε ο δρόμος Τσαγγάρι – Γλυκή ... ».

Δημοσίευσε, αφενός μεν πολλά άρθρα επιστημονικού περιεχομένου σε περιοδικά και εφημερίδες, αφετέρου δε ποικίλου περιεχομένου άρθρα σε εφημερίδες της Θεσπρωτίας, των Ιωαννίνων, της Αιτωλοακαρνανίας, του Ηπειρωτισμού των Αθη-νών και στον ημερήσιο τύπο της Αθήνας - Ακρόπολις, Βήμα και Ελευθεροτυπία - .

Εξέδωσε τα βιβλία : « Σκάπετα Σουλίου », Αθήνα 2001, « Η Κιάφα και το Κάστρο της », Αθήνα 2002 και « Λαϊκή λατρεία και εκκλησίες στην περιοχή Σουλίου », Ιωάννινα 2009. Τα τρία βιβλία του **Ελευθέριου Διαμάντη** είναι πραγματικά **διαμάντια**. Σ' αυτά διαπραγματεύεται όχι μόνο τα ήθη και έθιμα του Σουλίου και της ευρύτερης περιοχής, αλλά και την ιστορία του, φέρνοντας στο φως καινούριες σελίδες της.

Ο Ελευθέριος Διαμάντης απεβίωσε στα Ιωάννινα στις 30.08.2014, αφήνοντας πίσω σύζυγο και γιο.

(3) **Ο Σταυρός** (αυχένας του Κορύλα). Το εικονιζόμενο **εικόνισμα**, κατασκευάσµα κατά τη δεκαετία του 1950 από το **Μήτσιο Ντόκο**, κάτοικο Φροσύνης, προσβλέπει ανατολικά. Παλιά υπήρχε εδώ µικρό πέτρινο εικόνισµα, µε πρόσοψη προς το λεκανοπέδιο της Παραµυθιάς, τη Βέλλιανη. Με το πέρασµα όµως του χρόνου και τις άσχηµες καιρικές συνθήκες, καταστράφηκε.

Η µεταλλική ορθογώνια πινακίδα γράφει :

**« Θέση Σταυρός
Υψόμετο 1205 µ.
Υπόλοιπο διαδροµής τρία Km.
Διάρκεια πορείας 1 ώρα »**

Τη φωτογραφία µου την έστειλε ο κ. Κ. Ζιάγκος, ό.α.

Διαπιστώσεις για την πινακίδα :

- **Κωνσταντίνος Ζιάγκος (ό.α) :**

« Η παραπάνω πινακίδα είναι λάθος τοποθετηµένη. Πρέπει να έχει κατεύθυνση προς τη Βέλλιανη, για να πληροφορεί τον αναβάτη του λεκανοπεδίου της Παραµυθιάς και για το υπόλοιπο της διαδροµής, τρία χιλ., δηλαδή την απόσταση Σταυρό – Φροσύνη ».

- **Χρίστος Γαλανόπουλος**, δρομέας ορεινών διαδροµών :

« Η απόσταση Σταυρός - Φροσύνη είναι τρία χιλιόμετρα »

(4) Το Κιόνι του Ζοργιάννη αγέραστο στο χρόνο, ορθώνεται στο μέσο της ραχοκοκαλιάς του Κορύλα, πελεκημένο, από τους λατόμους και λιθοσυλλέκτες των τειχοποιών της Ακρόπολης της αρχαίας Ελέας (350 π. Χ.)

Δεξιά από το κιόνι του Ζοργιάννη περνάει το μονοπάτι του Σταυρού. Στο ίδιο περίπου ύψος με αυτό υπάρχει η δεύτερη έξοδος του μονοπατιού του Σταυρού με κατεύθυνση τη Σπηλιά του Αγίου Αρσενίου.

Τη φωτογραφία μου την έστειλε ο Κων. Ζιάγκος (ό.α.)

Το μονοπάτι του Σταυρού σε σχέση με τη Σπηλιά του Αγ. Αρσενίου

Το μονοπάτι του Σταυρού δεν είναι άσχετο με τη Σπηλιά του Αγίου Αρσενίου. Παλιά έμοιαζε με κεντρικό δρόμο, που για τον Άγιο Αρσένιο είχε τρεις εξόδους. Την πρώτη **στις Σβάρες του Καριωτιού**, για τους κατοίκους της Παραμυθιάς και Καριωτιού, τη δεύτερη **στο κιόνι του Ζοργιάννη**⁸, για τους κατοίκους των χωριών Ζερβοχωριού, Καμινιού, Προδρομιού και Βέλλιανης και την τρίτη στο **Σταυρό** για τους Σκαπετινούς.

⁸. Το όνομα **Ζοργιάννη** απαντάται ως τοπωνύμιο και στην περιοχή των Φιλιατών ως « **Σκάλα Ζωριάνου** ». (Βλεπ. « **Θεσπρωτία. Η πρώτη Ελλάδα** », του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Σαγιάδας, εκδόσεις Καλαμάς, σελ. 74)

Σήμερα (2015) οι κάτοικοι όλου του λεκανοπεδίου της Παραμυθιάς που επιθυμούν να ανέβουν στον Άγιο Αρσένιο, τόσο κατά την ημέρα της μνήμης του **08 Μάη**, όσο και κατά τις άλλες έκτακτες θρησκευτικές τελετές, χρησιμοποιούν μόνο την πρώτη έξοδο, στις **Σβάρες του Καριωτιού**. Μέχρι εδώ ανέρχονται με τα παντός είδους οχήματά τους, τα οποία παρκάρουν στον εκεί ειδικά διασκευασμένο χώρο. Στη συνέχεια πεζή ανηφορίζουν το πρόσφατα νεοεπισκευασμένο από το Δήμο Σουλίου παλιό μονοπάτι, φθάνοντας ως τη Σπηλιά του Αγίου Αρσενίου.

- Ο **Αριστοτέλης Κων. Μπίκας**, πρώην Γραμματέας της Βέλλιανης και του Δήμου Σουλίου :

*« Από το μονοπάτι **Σβάρες Καριωτιού - Άγιο Αρσένιο**, παρά την τελευταία του καλή διάνοιξη και επιδιόρθωση από το Δήμο Σουλίου, υποζύγιο δεν μπορεί να περάσει. Εύχομαι τούτο, αν και είναι πολύ δύσκολο, να ληφθεί υπόψη κατά τον επόμενο σχεδιασμό του, για δύο λόγους :*

α) Για να μπορούν να επισκέπτονται τον Άγιο και όσοι έχουν προβλήματα με τα πόδια τους. Και

β) Για να μεταφέρουμε τα οικοδομικά υλικά που χρειαζόμαστε για τις ανάγκες τόσο της Σκήτης του Αγίου Αρσενίου όσο και του υπόλοιπου χώρου ».

Ζωντανές μνήμες για το μονοπάτι του Σταυρού :

- Ο **Συμεών Διαμάντης** (1933 -), πρόεδρος της Τ.Κ. Αυλοτόπου :

« Πολλές φορές έχω διαβεί το μονοπάτι του Σταυρού. Ξεκινούσαμε νύχτα από το χωριό, περνούσαμε τη Μεγάλη Ράχη, αφήναμε δεξιά την Κορύστιανη (Φροσύνη), ανεβαίναμε στο Σταυρό και από κει, κατεβαίνοντας στο Καριώτι, φθάναμε, μετά από πορεία τεσσάρων ωρών, πρωί στην Παραμυθιά. Το βράδυ επιστρέφαμε πάλι στα σπίτια μας. Εμείς στην Παραμυθιά πηγαίναμε μόνο για ψώνια. Το τυρί και το γάλα το δίναμε στο Φανάρι ».

- **Ιωάννης Μπίνας**, πρόεδρος της Τ.Κ. Φροσύνης :

*« Το μονοπάτι του **Σταυρού** χρησιμοποιούσαν οι χωριανοί μας παλιά, όταν πήγαιναν για ψώνια στην Παραμυθιά και σήμερα εμείς όταν επισκεπτόμαστε στις οκτώ του Μάη τον Άγιο Αρσένη. Πάνω στο Σταυρό, το φρύδι του βουνού, υπήρχε **ξύλινος σταυρός** και **πέτρινο εικόνισμα**. Κατεβαίοντας από κει για την Παραμυθιά*

σε απόσταση περίπου 300 μ. υπάρχει το « **Στενό** », όπως το ονομάζουν. Το ονομάζουν Στενό, επειδή στο μέρος αυτό το μονοπάτι περνάει πάνω σε μεγάλο απότομο βράχο, σχηματίζοντας **Σκάλα**, που μοιάζει με τη Σκάλα της Τζαβέλαινας. Εδώ πολλές φορές το μονοπάτι κλείνει, κυρίως, το χειμώνα ή και στις άλλες εποχές, μετά από κάποια κακοκαιρία.

Οι χωριανοί μας στην Παραμυθιά πουλούσαν καυσόξυλα και τις μέρες του λαμπόβου ζώα και κάπες.

Η διαδρομή Φροσύνη – Σταυρός είναι μία ώρα.

Εμείς σήμερα πηγαίνουμε στην Παραμυθιά μέσω Γλυκής ».

Ο θάνατος του Κωνσταντίνου Σπύρου (1909- 1959):

Ο Κωνσταντίνος Σπύρου καταγόταν από τον Αυλότοπο. Είχε μεταβεί για ψώνια στην Παραμυθιά. Ο καιρός ήταν ζεστός. Μόνος του πήρε το μονοπάτι του Σταυρού, φορτωμένος με σακούλια, για να επιστρέψει στο χωριό του. Όταν, όμως, έφθασε έξω από το Πάνω Καριώτι, στη **Γράβα της Αλέξως**, σταμάτησε να ξεκουραστεί. Εκεί άφησε την τελευταία του πνοή. Νεκρό τον βρήκαν παιδιά του Καριωτιού. Φώναξαν τους γονείς τους. Αμέσως όλο το Καριώτι έτρεξε στη Γράβα της Αλέξως⁹. Με δυσκολία τον φόρτωσαν στο άσπρο μουλάρι του Γιώργου Τάχια και σιγά σιγά, αφού τον ανέβασαν στο Σταυρό, έφθασαν στον Αυλότοπο.

Ο Κ.Σ. άφησε πίσω του τη σύζυγό του Ξάνθη και τα παιδιά : Χρήστο, Λαμπρινή, Γιώργο και Σπύρο.

Στο Καριώτι, στη γράβα της Αλέξως, μέχρι τελευταία υπήρχε το « κιβούρι » του μ' ένα ξύλινο σταυρό. Οι περαστικοί, περνώντας από κει έκαναν το σταυρό τους κι έριχναν μια πετρούλα.

(Πληροφορίες : Δήμος Σουλίου (Ληξιαρχείο), Δήμος Τάχιας, Κίτσιος Κοντός, Ευάγγελος Πατσιούρας (Καριωτίτες) και Συμεών Διαμάντης (πρόεδρος Αυλοτόπου))

Το μονοπάτι του Σταυρού σήμερα (2015)

Το μονοπάτι του Σταυρού, αν και είχε εγκαταλειφθεί στο χρόνο και στις εκάστοτε καιρικές συνθήκες – η τελευταία του συντήρηση έγινε το 2002 από το Δήμο Σουλίου, επί δημαρχίας Ευάγγελου Κάτσιου και με εργολάβο το συχωρεμένο Δημήτριο Παππά - χρησιμοποιείται σήμερα

⁹. Ο Καριωτίτης Κίτσιος Κοντός : « Η Αλέξω ήταν αδερφή του πατέρα μου, του Νικόλα Κοντού. Είχε παντρευτεί το Νικόλα Φάτσιο. Επειδή στάλιζε τα πρόβατα στη γράβα που πέθανε ο Κώστας Σπύρος, την ονόμασαν « **Γράβα της Αλέξως** ».

ευρύτητα, κυρίως, από τους ορειβάτες, τους φυσιολάτρες, τους κυνηγούς, τους συλλέκτες του τσαγιού προς το τέλος της άνοιξης και από τους Σκαπετινούς, όταν επισκέπτονται τον Άγιο Αρσένιο.

Σήμερα (Δεκέμβριος 2015) ο Δήμος Σουλίου με πρωτεργάτη το Βελλιανίτη Δημήτριο Λώλο - υπεύθυνο για θέματα τουρισμού του Δήμου - από τους δικούς του ολίγους πόρους - διέθεσε κονδύλιο για τη συντήρηση του τμήματος του εν λόγω μονοπατιού « **Γαλατσίδα – Σταυρός** ». Οι εργασίες που πραγματοποιούνται από εργολάβο αυτές τις μέρες έχουν σκοπό να κάνουν πιο άνετη και ακίνδυνη την ανάβαση και κατάβασή του.

(5) Το μονοπάτι του Σταυρού, ανεβαίνοντας, μετά το « **Στενό** ».

Παραμυθιώτες, Καριωτίτες, Βελλιανίτες, Προδρομίτες και πολλοί άλλοι, συγκεντρώθηκαν με πρωτοβουλία του Δήμου Σουλίου στην είσοδο της **αρχαίας Ελέας**. Σκοπός της συγκέντρωσης ήταν να εγκαινιάσουν το μονοπάτι **Ελέα – Σταυρός – Φροσύνη**. Από την Ελέα πεζή ανήλθαν τις πλαγιές του Κορύλα. Στη φωτογραφία διακρίνονται άτομα και των δύο φύλων και όλων των ηλικιών με προπορευόμενο τον μακαρίτη σήμερα (2015) Καριωτίτη **Φάνη Τάση (Σιώχο)** και πίσω του τη σύζυγο του κρεοπώλη Δημητρίου Λιάκου. Οι εκδρομείς, αφού έφθασαν στην Φροσύνη και ξεκουράστηκαν, στη συνέχεια με λεωφορείο, που είχε για το σκοπό αυτό ναυλώσει ο ανωτέρω Δήμος, επέστρεψαν στα χωριά τους.

(Πληροφορίες: Μπίκας Αριστοτέλης και ο Καριωτίτης Βασίλειος Κούρτης.

Τη φωτογραφία μου την έστειλε ο Βασίλης Κούρτης (ό.α.)

(συνεχίζεται)